

Carnet de RUTA

El Ball-Pla i la joventut

Per ALOT

El Ball-Pla segueix essent tema per a la joventut actual. Hi ha més aviat un clima advers a la manifestació olotina que fins ara ens podia semblar popular o folklòrica. La joventut, preocupada i sensible, el titlla d'exponent classista d'una societat fonamentada en estructures injustes i vexatòries. Per ells el cercavila tradicional és insult i espectacle depriment que provoca les consciències més passives.

Considero absurd intentar contradir aquests joves, tan impetuosos i sincers, que a cada Festa Major procuren que llur actitud es difongui àmpliament. La iritació de la proclama epistolar és autèntica i raonada. Tenen el meu vot però no el beneplàcit; recolzar la denúncia en un acte festiu em sembla poc eficaç. El Ball-Pla no és útil per un servei que intenta tenir aquesta transcendència.

Vull dir que considero difícil millorar les estructures d'una societat classista com la nostra, començant pel Ball-Pla. Potser perquè la seva intranscendència és demostrada: podem acusar-lo de classista—imatge d'un estament que suposa representa—i de popular per l'accés a concurrir-hi de l'extracció social més diversa.

El Ball-Pla, com a manifestació folklòrica, no és pas vàlid ni mereix cap mena de consideració. Ho hem dit sempre. De la reminiscència medieval, només en sobreviu la frivolitat; la mateixa frivolitat que segueix essent puntal fictici de la societat d'avui i explica la causa de la seva permanència al programa festiu en honor a la Mare de Déu del Turia.

La manifestació no és res més que el producte d'aquesta societat posada a la picota, però, com a producte, és dels més inofensius. No és apte per a

justificar clams contra la injustícia, la discriminació, la fam i la guerra; el cercavila no incideix pas tan profundament a la problemàtica amb la qual volen involucrar-lo.

Quan arribi el moment de la seva desaparició, no serà pas perquè nosaltres ens ho hàgim proposat; en aquest cas, serà conseqüència de la mateixa societat que evoluciona d'acord amb el temps i modificarà les seves circumstàncies. La permanència actual d'aquesta frivolitat és exponent d'una educació determinada, però tampoc suposa ja cap acte discriminatori. Per una banda hi ha els diners, que no discriminen a ningú, i per l'altra la vanitat, que no reconeix fortunes ni estaments socials.

El Ball-Pla no és popular ni aristocràtic. S'ha nodrit de tot i, al capdavall, no ha estat res. Una paròdia folklòrica amb vestuari luxós i gran dosi de teatre daurant l'ambient. Per a formular una crítica severa contra aquest acte de Festa Major, abans hauríem de meditar el per què "Hola", és la revista de més tiratge del país i la causa d'ésser la més llegida, des de la noia més "in" de les grans urbs a la més humil de la nostra ruralia.

Però és curiós constatar que mentre aquesta joventut acusa el Ball-Pla, silencia símptomes més greus d'aquest classisme social i que ens haurien d'inquietar extraordinàriament. Per exemple: diem fer obra social edificant una llar pels vells. Per quins vells? Quants dels que només disposin del retir obrer podran acollir-s'hi?

El Ball-Pla, com a producte de la societat classista, és un punt de meditació evangèlica, però també pot servir-se'n qualsevol demagògia. Ara bé, insistir convençuts de que amb la seva supressió millorarem la societat, em sembla divertit només de pensar-ho. Amb Ball-Pla o sense, la nostra societat—com he dit abans—es trasmudarà seguint camins més pràctics i reals. Donar-li nosaltres aquesta importància classista, sembla una excusa per a no espetar davant de circumstàncies més condemnatòries. Com si la joventut, malgrat el seu coratge, també es senti supeditada al reglament que l'acondiciona i limita; subjecte als atavismes d'aquesta societat que repudia. I seguim pensant que, per ara, amb Ball-Pla o sense, els magnats de les grans finances i els altres—d'economies sanejades—, pararan les estovalles damunt la fam i la guerra per a celebrar-hi els àpats més suculents i sensacionals.

Arreu del món hi ha grans reivindicadors dels drets humans. Llurs actituds ens emocionen per l'entrega a uns postulats generosos. El nostre jovent, més humil, per a proclamar aquests mateixos drets s'accontenta signar lletres als periòdics i subratlla com a signe revelador de la injustícia humana, una manifestació de caràcter festiu, més ingènua que no pas maliciosa. El fenomen té el seu misteri. Hi ha reserva contra les circumstàncies classistes que, àdhuc a la nostra ciutat, apunten solapadament i, en canvi, esclats d'entusiasme contra una trivialitat. La joventut malversa inútilment la seva energia.